

σκέφθη τὴν θαυμασίαν ταύτην κοιλάδα, ἀτελῶς ἐγνώρισε τὴν Ἀνατολήν. Μεταξὺ τῶν ἄλλων μνημείων ὅσα εἶδον ἐν αὐτῇ διέκρινε μωυτωλεῖον διὰ τὸν διάφορον ρυθμόν· ἐρωτήσας δὲ τὸν ἐξηγητὴν μου τί-νος ἦτο ὁ τάφος οὗτος, ἤκουσα παρ' αὐτοῦ τὴν ἐφεξῆς ἱστορίαν.

Ἦν ποτὲ εἰς τὴν πρωτεύουσάν τῶν Χαλιφῶν, ἐπὶ Ὁμάρ, ἐπιστήθιος τις τοῦ προφήτου, διότι ἄλλος μου- σουλμάνος δὲν ἐλάτρευεν εἰλικρινέστερον τὸν Ἀλλάχ. Κατέτριβε δὲ τὸν βίον διδάσκων, προσευχόμενος καὶ

τῆς ἐπισκέψεως, ἀπεφάσισε νὰ καταστήσῃ ἀμάλακτον τὴν καρδίαν του.

Ἐπλησίασε τέλος πάντων ἡ μεγάλη ἡμέρα τῆς ἀναχωρήσεως, καὶ ὁ Χότζας Νάσρ-Ἐλ-Δίν προητοιμάζετο, διπλασιάζας τὰς συνήθεις προσευχὰς καὶ ἀπολούσεις· τὴν δὲ προτεραίαν τῆς ἀποδημίας, περὶ τὴν προίαν, ἐπιθυμῶν νὰ ἴδῃ μακρόθεν τὴν ὁδὸν διὰ τῆς ὁποίας ἐμελλε νὰ διαβῇ, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος Κάτταν, ἐδόξασε τὸν Θεὸν ὅτι ἔδωκεν αὐτῷ δύναμιν νὰ ἐκπληρώσῃ τοὺς πόθους του, καὶ ὑπεσχέθη νὰ χο-

Ὁ Χότζας Νάσρ-Ἐλ-Δίν διδάσκων.

πράττων ἔργα ἀγαθὰ· διὸ καὶ πάντες τὸν ἐσέβοντο ὡς ἅγιον. Αὐτὸς ὅμως δὲν ἦτο πάντῃ εὐτυχής· διότι ἀφοῦ ἤρχισε νὰ ψελλίζῃ τὸ ὄνομα τοῦ προφήτου, ἐπεθύμει νὰ μὴ ἀποθάνῃ πρὶν ἐπισκερθῇ τοὺς ἱεροὺς τόπους· ἀλλὰ δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐπιθυμίαν του καὶ τοι γηράσας. Ναι μὲν συνήθροϊζεν ἐπιμελῶς χρήματα διὰ τὸ ταξεῖδιον, παρα-βλέπων τὰς ἄλλας αὐτοῦ ἀνάγκας, αὐτὰ ὅμως ἔφρευ-γον· διότι μόλις συνεπληροῦτο τὸ ποσόν, καὶ ἐλεῶν τοὺς πάσχοντας ἀπόρους ἐδαψίλευε τὰ μετὰ τοσοῦ-του κόπου συναχθέντα. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους αἰσθανθεὶς ὅτι ὤφειλε νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ θρησκευτικὸν καθήκον

ρηγῇ, ὅταν ἐπανεέλθῃ, πρὸς τοὺς πτωχοὺς, ὅ,τι καὶ ἂν κερδαίνῃ ἀφαιρῶν μόνον τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα. Καὶ τί δὲν ἤθελεν ὑποσχεθῇ κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην τῆς χαρᾶς καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης; Ἐνόμιζεν ἤδη ἑ-αυτὸν νεκρόν, καὶ ἀπολαύοντα ὅλων τῶν ἀγαθῶν ὅσα ἐπαγγέλλεται ἡ μουσουλμανικὴ θρησκεία πρὸς τοὺς χατζίδας, οἷον δροσεροὺς κήπους, γλυκύτατα σερ-θέτια καὶ ὠραιατάτας οὐρί. Ὁ ζέφυρος ἐκελάρυζε τὴν ὥραν ἐκείνην μεταξὺ τῶν φοινίκων, καὶ τοὺς ψιθυρισμοὺς αὐτοῦ ἐξελάμβανεν ὁ μακάριος χότζας ἀντὶ οὐρχνίου μελωδίας. Ἡ ἀνατολὴ ἐχρυσίζετο ἀπὸ τὸν ἥλιον, ὁλόκληρος ἡ φύσις ἐφαίνετο ὑπὲρ ποτε ἐξ-